

אוניברסיטת תל-אביב
הפקולטה לניהול
בית הספר למוסמכים במינהל עסקים
החוג לחשבונאות

סוגיות בשליטת חברות

מרצה: פרופ' חיים פלק
מתרגל: סטניסלב רוזנשטיין

סמסטר א' תשע"ב
מועד א'

מועד הבחינה:	יום שלישי 14.2.12, שעה 09:00
משך הבחינה:	שעתיים
מס' עמודים:	3 עמודים
חומר עזר:	הבחינה בחומר פתוח.

ענה/י על כל השאלות.

CC-8

ב ה צ ל ח ה !!

הוראות חשובות לצורך סריקת מחברת הבחינה:

- נא להמנע מכתובה בעט ירוק או בעפרון.
- נא לא לכתוב בתחום השוליים.

בתום הבחינה על התלמיד להקפיד ולמסור למשגיחה באופן אישי את גיליון ומחברת הבחינה, ולהמתין עד אשר תסמן המשגיחה את המסירה.

שאלה 1: 30%

חברה א' הינה חברה ציבורית עם מבנה בעלי מניות מבוזר. תקנון החברה קובע ש"תכלית החברה היא לפעול על פי שיקולים עסקיים להשאת רווחיה ושווי החברה לבעלי מניותיה, וניתן להביא בחשבון במסגרת שיקולים אלה, בין היתר, את עניינו של הציבור".

בעקבות פנייתה של חברת מ.ע.ל.ה. בע"מ, החליט הדירקטוריון להציע לאסיפת בעלי המניות ש" 20% מהרווח השנתי של החברה, לאחר מס, כל שנה יושקעו בשנה העוקבת בפעילות החברה במסגרת אחריות החברתית".

לאחר שהיועץ המשפטי קבע שההצעה אינה סותרת את מטרות החברה כפי שנקבעו בתקנון, האסיפה הכללית אישרה את ההצעה ברוב גדול וקבעה ש"הקריטריונים באילו פרויקטים או מגזרים של האחריות החברתית (Corporate Social Responsibility) להשקיע יהיו אותם קריטריונים שמתייחסים לשיקולים העסקיים האחרים, בשינויים המתחייבים".

המנכ"ל יהיה אחראי על ביצוע ההחלטה בפיקוח הדירקטוריון.

נדרש:

1. איך לדעתך המנומקת מתיישבת החלטת אסיפת בעלי המניות עם התיאוריה הכלכלית הקלסית בקשר למטרות פירמות עסקיות?

כדירקטור בחברה, שמופקד/ת, בשנים האחרונות, על מעקב ופיקוח על פעולותיו של המנכ"ל, נתבקשת להכין עבור הדירקטוריון מסמך שיפרט:

2א. באיזה מגזרים, סוגי השקעות או פעילויות של "אחריות חברתית" את/ה מציע/ה לחברת א' לשקול להשקיע? מדוע?

2ב. דרג/י את המגזרים, סוגי השקעות או פעילויות ב 2א לפי עדיפות בהתאם לקריטריונים שקבעה אסיפת בעלי המניות.

נמק/י ותמוך/י את תשובותיך לעיל בהסתמך על ממצאים במחקרים שפורסמו בספרות המקצועית.

שאלה 2: 15%

ברוב הארצות על חברות ציבוריות למנות רואה חשבון שיבקר את הדוחות הכספיים שלהן ויחווה דעה על נאותותם. רואה החשבון חייב להיות "בלתי תלוי" בחברה.

נטען שביחסים בין החברה המבוקרת לבין רואה החשבון המחווה את דעתו על נאותות דוחותיה הכספיים קיימת בעיה מובנית בהקשר לאי-תלות המבקר.

נדרש:

1. מה הבעיה המובנת ומה ההצעה לפתרונה? פרט/י.

2. האם לדעתך הפתרון המוצע יסייע למשקיעים לאמוד את רמת הסיכון שהדוח הכספי אינו משקף בצורה נאותה את מצב החברה? הסבר/י.

שאלה 3: 20%

שני התפקידים העיקריים של הדירקטוריון הם לפקח על ולייעץ ל"דרג המנהלים" במילוי תפקידם. נמצא:

1. שיש קשר שלילי בין עוצמת פונקצית הייעוץ לזו של הפיקוח. ככל שמשקל פונקצית הייעוץ גדלה פוחתת איכות הפיקוח וגדלה בעיית הנציג (agency cost).
2. שיש קשר ישיר בין מספר הדירקטורים החיצוניים בדירקטוריון של החברה, שיש להם מינויים חופפים בחברות אחרות, לבין עוצמת בעיית הנציג (agency cost).
3. שיש קשר ישיר חיובי בין מספר הדירקטורים החיצוניים כנ"ל לבין ביצועי החברה.

נדרש:

הסביר/י את הסיבות האפשריות לקיום כל אחד מהיחסים הנ"ל. נמק/י.

שאלה 4 : 10%

הודעת חברה על פרישתו של מנכ"ל גורמת בד"כ לאי-וודאות הקשורה בעתיד החברה. כגון, מי יהיה המנכ"ל הבא, השינויים האפשריים בניהול החברה וכו'. מחקר בנושא מצא ש:

1. כל פרישה של מנכ"ל חברה גורמת לאי-וודאות בשוק שמאופיינת בתנודות במחירי מניית החברה.
2. מידת אי-הוודאות מושפעת באופן פרישת המנכ"ל: פרישה מרצון או פרישה מאולצת.

נדרש:

מה הם ההסברים האפשריים לממצא 2 לעיל? נמק/י והבא/י דוגמאות.

שאלה 5: 25%

חוקי חברות במדינות רבות מדגישים את החשיבות שמועצת המנהלים בחברה תהיה "בלתי תלויה".

נדרש:

1. הסביר/י מה הכוונה ב"אי-תלות" מועצת המנהלים?
 2. מה הקשר, אם בכלל, בין חוקים להגנת המיעוט וריכוזיות מבנה הבעלות?
 3. מה הקשר, אם בכלל, בין חוקים להגנת המיעוט לבין אי-תלות הדירקטוריון?
 4. מה הקשר, אם בכלל, בין בעל מניות גדול לבין זכויות הנעות ואי-תלות הדירקטוריון?
- תמוך/י את תשובותיך בממצאים המדווחים בספרות והסביר/י מדוע קשרים אלה חשובים בקונטקסט של ממשל תאגידי?